

CERTUS

domnīca mērķtiecīgai izaugsmei

Daunis Auers, PhD

Domnīca Certus
Valdes priekšsēdētājs

© Domnīca Certus

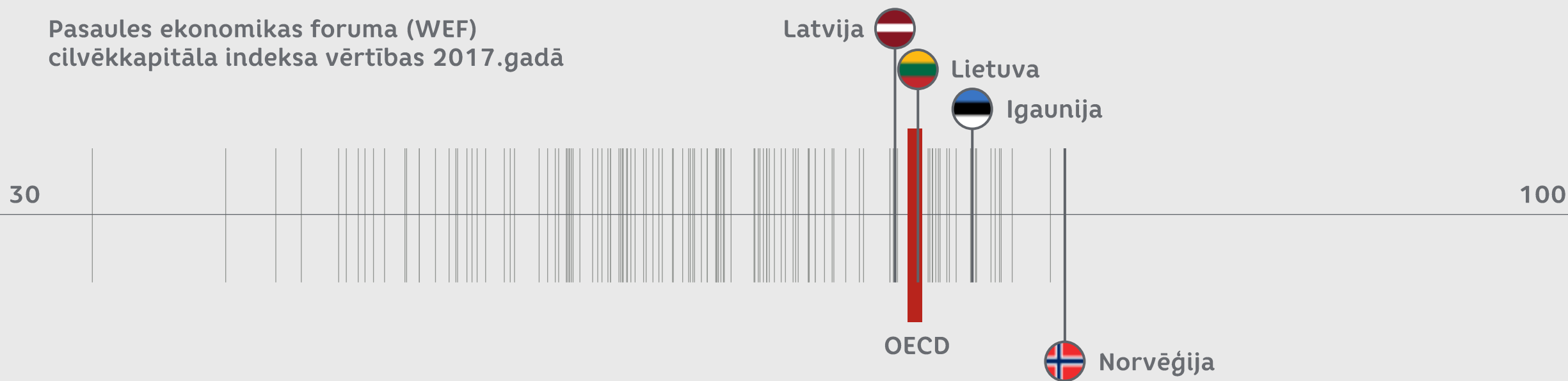

Latvijas reģionu konkurētspēja Vispārējā izglītība

Vispārējā izglītība

- * Cilvēkkapitāls ir nozīmīgs ekonomiskās izaugsmes dzinulis

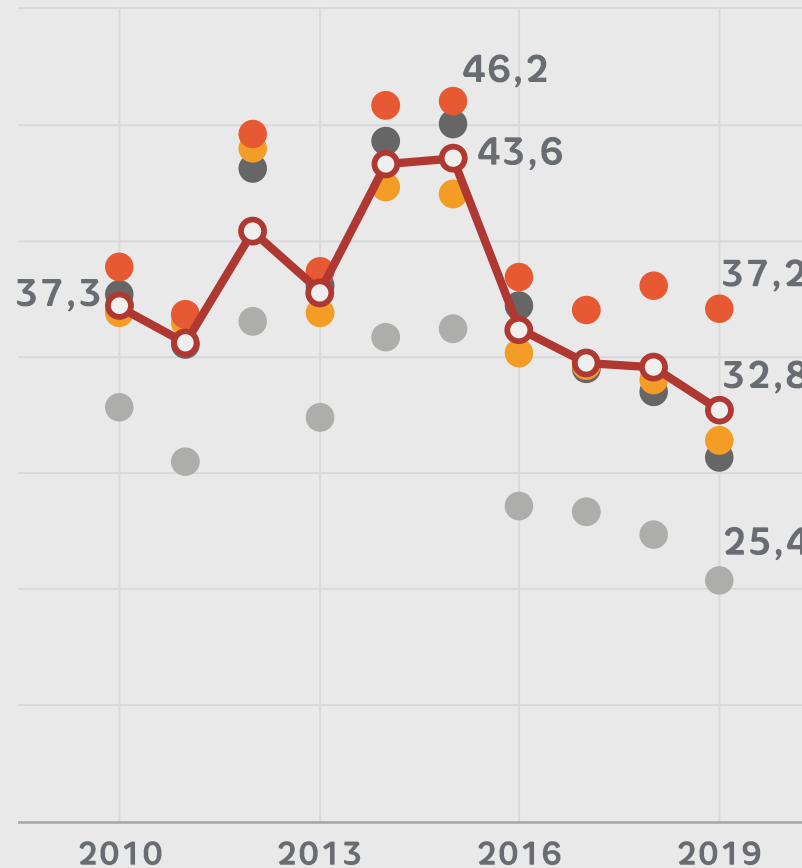
Pasaules ekonomikas foruma (WEF)
cilvēkkapitāla indeksa vērtības 2017.gadā

Datu avots: WEF

Kā attīsta cilvēkkapitālu Latvijas reģionos?

- * Ja salīdzina 12. klases centralizēto eksāmenu sniegumu, lauku skolu rezultāti konsekventi atpaliek no valsts vidējā rādītāja.

12. klases centralizētā matemātikas eksāmena rezultāti 2010.-2019.gadā.
(pareizi izpildītie uzdevumi), %

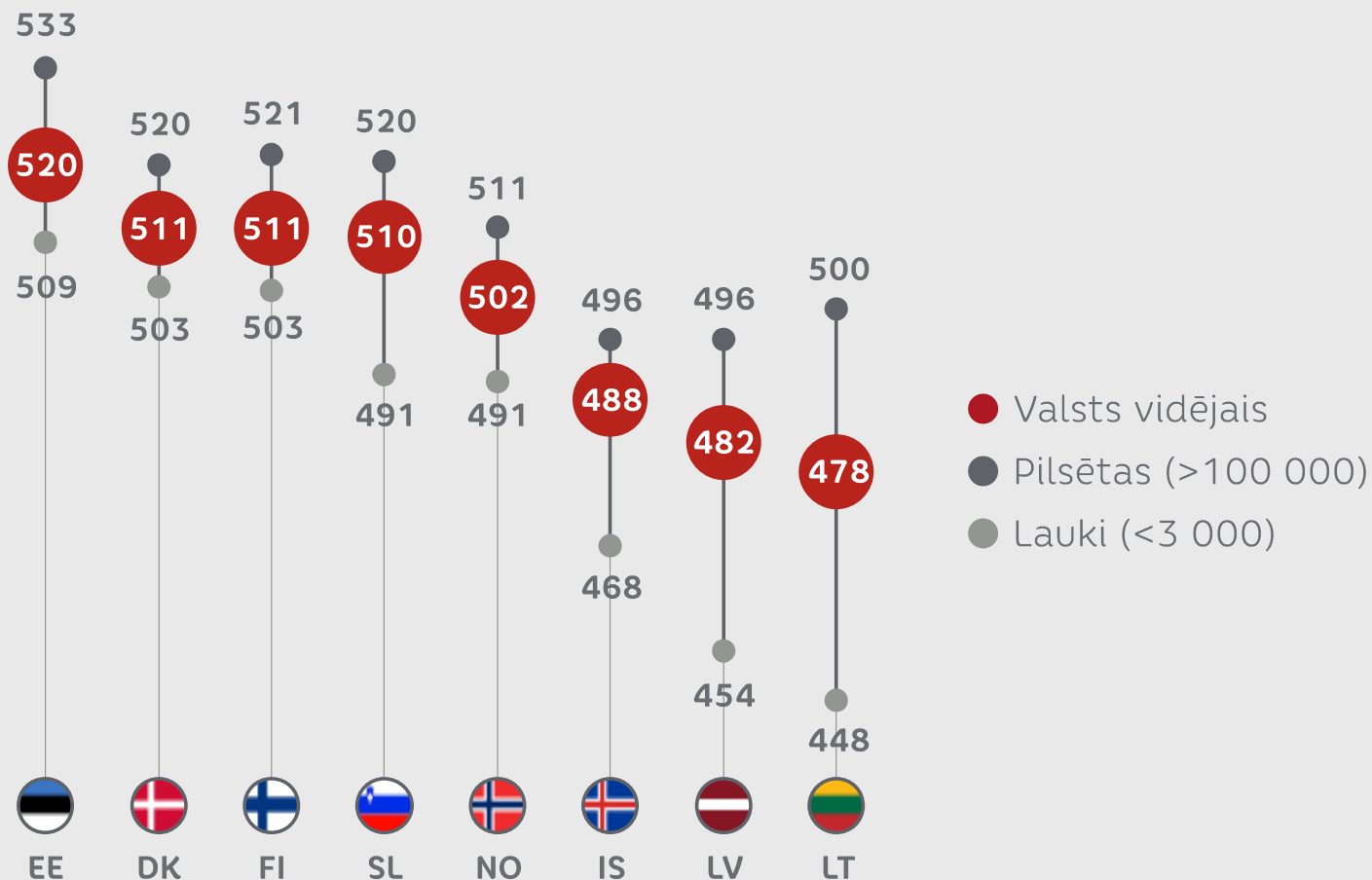
- Latvija
- Rīga
- Republikas pilsētas
- Novadu pilsētas
- Lauki

Datu avots: VISC

Piezīme: Lauki definēti kā teritorijas ārpus 9 republikas un 67 novadu pilsētām.

2015.gada OECD PISA matemātikas testa rezultāti

- * 2015. gadā piecpadsmitgadīgo, skolēnu kārtotajā OECD PISA matemātikas testā Latvijas lauku skolu audzēkņi vidēji ieguva 454 punktus, kas ir par 28 punktiem mazāk kā vidēji valstī.

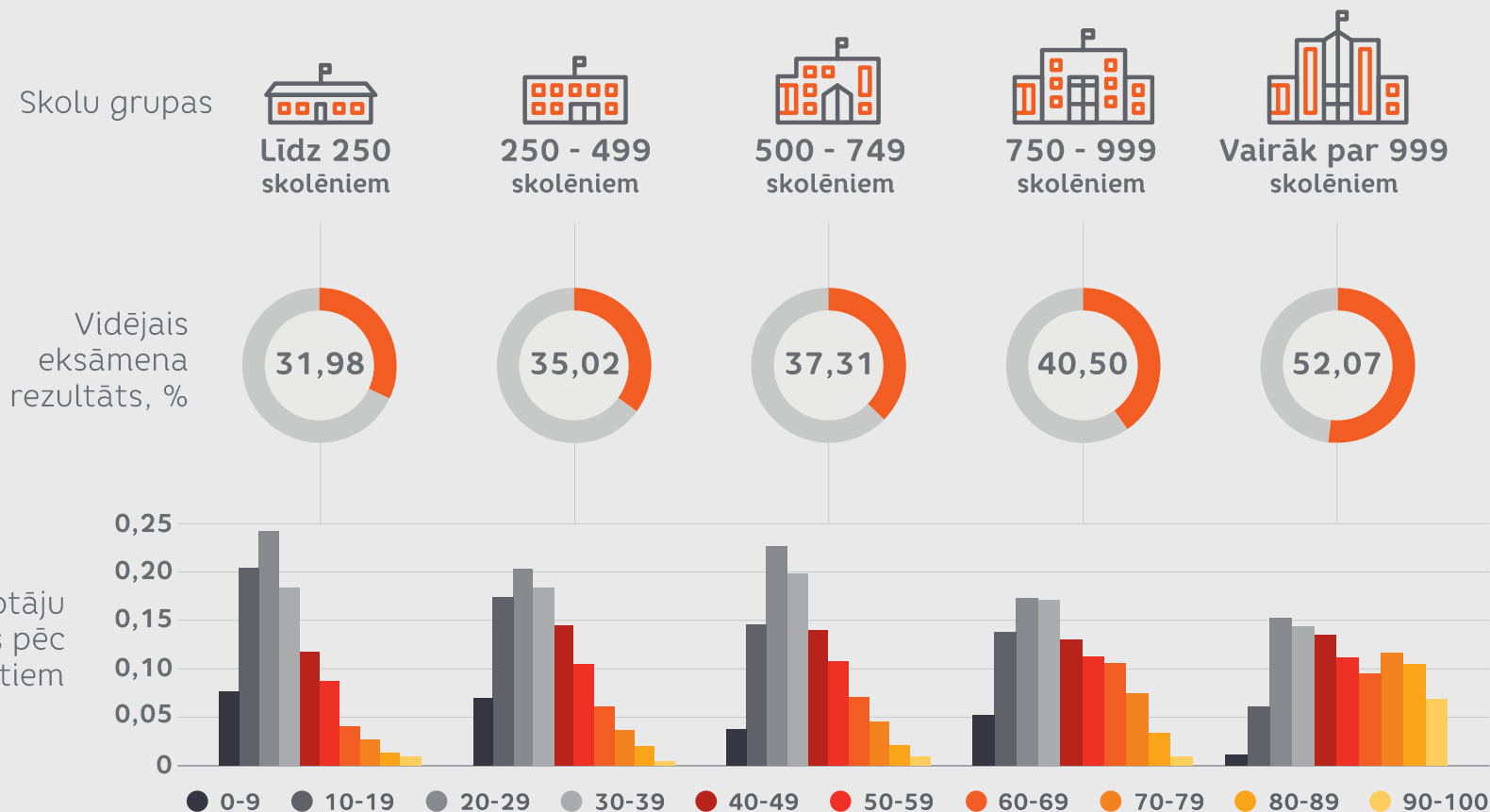

Datu avots: OECD. Piezīme: Lauki definēti kā teritorijas ar mazāk nekā 3 000 iedzīvotāju, bet pilsētas – kā teritorijas ar vairāk kā 100 000 iedzīvotāju. Latvijā pilsētas statusam atbilst tikai Rīga.

12.klases centralizētā matemātikas eksāmena rezultāti 2019.g.

* Atšķirības eksāmenu rezultātos parādās arī, grupējot vispārējās un speciālās izglītības iestādes pēc tās apmeklējošo skolēnu skaita.

Eksāmena kārtotāju sadalījums pēc rezultātiem

Skolu tīkls un skolotāji

Skolu tīkls vēl arvien ir salīdzinoši plašs un neefektīvs

2018. gadā Somijas lauku pašvaldībās darbojās 570 vispārējās skolas, kas ir par 31% mazāk nekā 2009. gadā.

31%

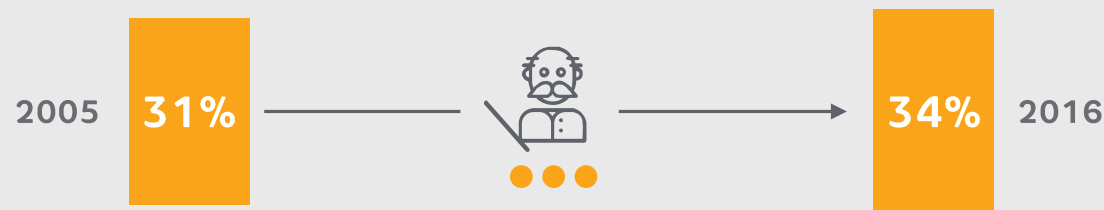
Šajā pašā laikā Latvijā skolu skaits ārpus Rīgas un republikas pilsētām samazinājies par 20%.

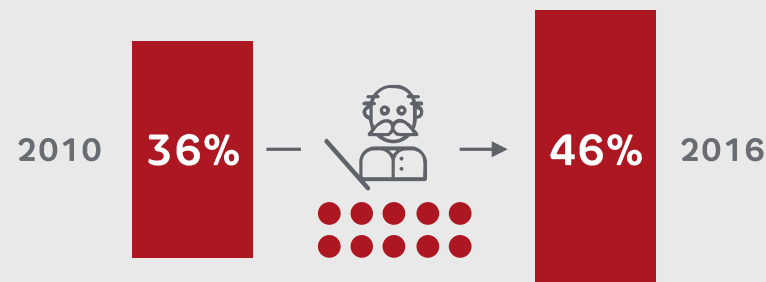
20%

Mācībspēki Latvijā strauji noveco

Laika periodā no 2005. līdz 2016. gadam OECD dalībvalstīs skolotāju skaits, kuri ir sasnieguši 50 gadu vecumu, ir pieaudzis par 3 procentpunktiem, sasniedzot 34%.

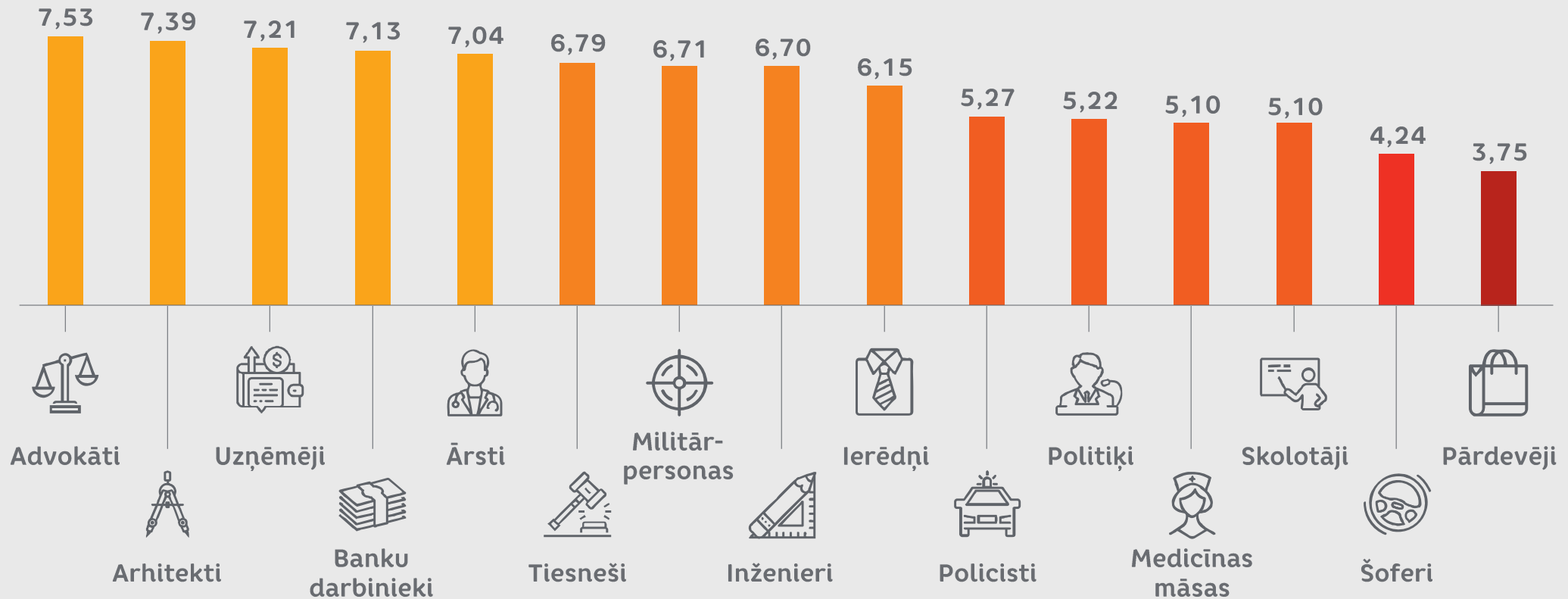
Latvijā īsākā laika periodā no 2010. līdz 2016. gadam attiecīgā vecuma skolotāju skaits palielinājies par 10 procentpunktiem, sasniedzot 46%.

Kāpēc macībspēki noveco?

* Pedagogu profesijas prestižs Latvijā ir zems.

Profesiju prestižs Latvijā 2017.gadā, vidējais vērtējums.

Datu avots: SKDS iedzīvotāju aptauja (Latvijas ārsts, 2017.g. oktobris)

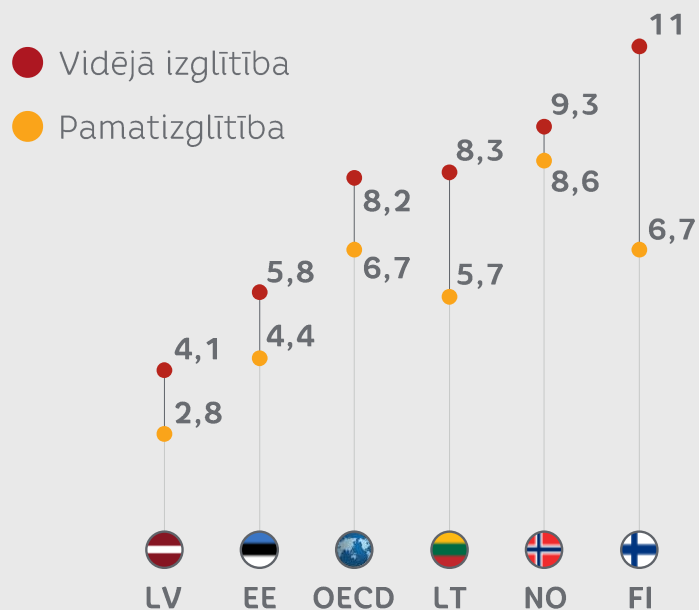
Piezīme: Respondenti tika lūgti skalā no 1 līdz 10 novērtēt, cik prestižas pēc viņu domām Latvijas sabiedrības vērtējumā ir minētās profesijas (1- nemaz nav prestižas, 10 - ļoti prestižas)

Kāpēc macībšpēki noveco? II

* Skolēnu un skolotāju proporcija ir mazākā OECD.

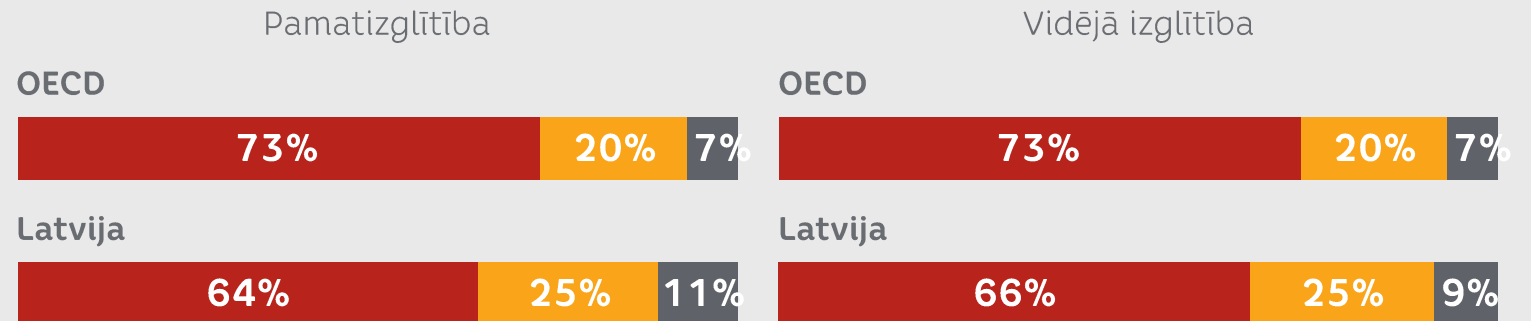
* Attiecībā pret IKP un kopējiem budžeta izdevumiem Latvija vispārējai izglītībai atvēl aptuveni tikpat, cik vidēji OECD dalībvalstis.

Pedagogu atalgojuma izmaksas uz vienu skolēnu attiecībā pret IKP uz vienu iedzīvotāju 2017.gadā, %, ievērojot pirktspējas paritāti

Datu avots: OECD

Valsts izglītības izdevumu sadalījums pa ekonomiskajām kategorijām 2016. gadā, %

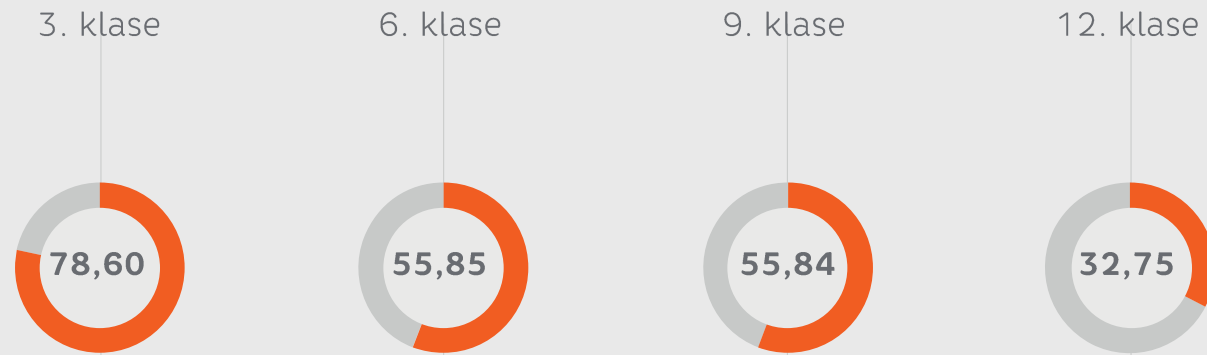
● Darba samaksa (pedagogi un administrācija)
 ● Kapitālie ieguldījumi
● Citi kārtējie izdevumi

Datu avots: OECD
Piezīme: Vidējā izglītība ietver vispārējo un profesionālo izglītību

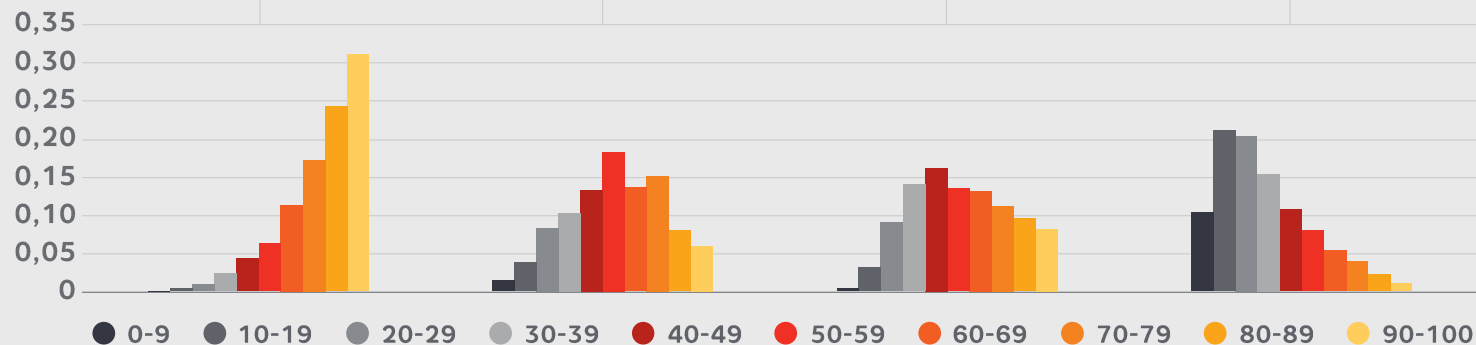

Ko darīt? Rekomendācijas

Valsts pārbaudes darbu matemātikā rezultāti 2018./2019. m. g.

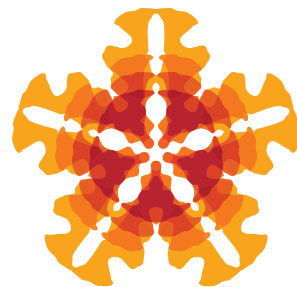
Pārbaudes darbu kārtotāju sadalījums pēc rezultātiem

Datu avots: VISC

- * Jāizstrādā jaunos datos balstītus risinājumus izglītības procesa monitorēšanai, individuālu apmācības plānu sagatavošanai un to pielāgošanai specifisku iemaņu apgūšanai.
- * Skolu tīkla optimizācija
- * Vecāki kā izglītības kvalitātes uzlabojumu iniciatori

PALDIES PAR UZMANĪBU

CERTUS

domnīca mērķtiecīgai izaugsmei

Daunis Auers, PhD

© Domnīca Certus